

The blue triangle in Joure Luut de Zee

Afgelopen voorjaar na een voetbalwedstrijd in de kantine sprak ik een voormalig teamgenoot, Jan Sloothaak, die vroeg of ik nog steeds geïnteresseerd was in vlinders. Mijn antwoord was uiteraard bevestigend. Hij had namelijk bij zijn werk bij Douwe Egberts in een baal thee een mooie vlinder gevonden. Hij vroeg of ik deze wilde hebben. Natuurlijk was ik erg nieuwsgierig geworden en ik zei dat ik de vlinder graag wilde hebben. Enkele weken later kreeg ik de vlinder in een potje. Hij was een beetje beschadigd maar tijdens een vergadering van het bestuur van de vlinderwerkgroep Friesland bleek dat Siep en Janny Sinnema de vlinder wel kenden. Zij hadden deze soort tijdens hun vakantie in Maleisië ook waargenomen.

Graphium doson

Het bleek *Graphium doson* te zijn, in. Een foto van deze vlinder is te vinden in de Vlinder Encyclopedie (W.Landman, 1999). De vlinder komt voor in Zuid-Oost Azië. De thee waarin de vlinder gevonden werd was afkomstig uit Indonesië. Mogelijk is de vlinder als pop naar Nederland gekomen en in theeopslag van Douwe Egberts in Joure uitgekomen. Naast alle Nederlandse vlinders die zeker de moeite waard zijn is zo'n toevallige tropische verrassing een leuke afwisseling.

Antichloris viridis – De bananenvlinder

Gerard Bergsma

Het is donderdag 7 september. Een dochter van mijn burens belt aan en levert een potje af met een zwart insect, dat ze afgelopen zondag bij haar thuis in Assen had aangetroffen. Aangezien het dier eerst in haar nek zat en ze een prik had gevoeld, was het besluit snel genomen om het maar niet dood te slaan, maar het in een potje te doen en het mee te nemen naar de “vlinderbuurman” van haar ouders in Appelscha, zodat hij zou kunnen vaststellen door welk (mogelijk) gevaarlijk insect zij belaagd was, waarna een adequaat serum of antibioticum bij de dokter kon worden gehaald. Meteen als ik het zie realiseer ik me dat het om een heuse

vlinder gaat, gelet op de sprieten, de roltong, de vleugels en het lijf. Het lijkt nog het meest op een inheemse metaalvlinder uit het geslacht *Adscita*. De uiterlijke kenmerken blijken echter dermate afwijkend, dat het wel een buiten-Europese soort moet zijn. Het diertje heeft vrij lange slanke en spits toelopende donkere vleugels. In het zonlicht laten de vleugeloppervlakken een prachtige geelgouden glans zien. De thorax daarentegen heeft een blauwgroene glans. Aan weerszijden van de kop (zeg maar in de hals) zitten felrode borsteltjes. Aan de onderzijde van het zwarte lijfje bemerk ik een vierkante helderwitte vlek. Ook het “poetsgedeelte” van de donkere voorpoten blijkt helderwit te zijn. Kortom een prachtige tropisch aandoende vlinder. Op mijn vraag waar ze op vakantie is geweest, antwoordt ze: op Cyprus. Naspeuringen in enkele boeken met Europese metaalvlinders levert vervolgens niets op, tot ik besluit maar eens te gaan bladeren in “Sesam” Natuurhandboek “Vlinders” van uitgeverij Bosch & Keuning. Daar tref ik tot mijn verbazing op pagina 282 deze opmerkelijke soort aan.

Antichloris viridis

Het blijkt te gaan om een dagactieve vlinder die voorkomt in Midden- en Zuid-Amerika, *Antichloris viridis*, en lid is van de familie van de *Arctiidae*. De rups voedt zich met bananenblad. Dat zou de link wel eens kunnen zijn naar zijn aanwezigheid in een Nederlandse woning. Het moet welhaast een “adventief” zijn; een met fruit of planten ingevoerd dier. Het buurmeisje bevestigt, dat ze dol is op bananen en dat ze altijd wel een tros in huis heeft. Ik maak eerst maar eens enkele mooie dia’s van de bananenvlinder en besluit hem daarna te prepareren. De volgende dag het Zoölogisch Museum in Amsterdam gebeld om te verifiëren, of mijn conclusie juist is en om hem aan te melden voor het Trekvlinderonderzoek Nederland, waarin tevens de “adventieven” een plaats hebben. Wim Hogenes van het Zoölogisch Museum is er na het luisteren naar de beschrijving van de vlinder absoluut zeker van, dat het deze soort is. Vroeger kwamen er jaarlijks enkele meldingen uit Nederland van *A. viridis*, maar nadat een aantal jaren geleden besloten werd de bananen na de invoer eerst te gaan wassen, werden ze nauwelijks meer aangetroffen.

Tot zover het verslag van een bijzondere vondst en een interessante speurtocht naar de herkomst van deze mooie vlinder.